

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (prvního senátu)

1. února 2017**

„Nesplnění povinnosti státem — Článek 49 SFEU — Svoboda usazování — Notáři — Podmínka státní příslušnosti — Článek 51 SFEU — Účast na výkonu veřejné moci“

Ve věci C-392/15,

jejímž předmětem je žaloba pro nesplnění povinnosti na základě článku 258 SFEU, podaná dne 20. července 2015,

Evropská komise, zastoupená H. Støvlbækem a K. Talabér-Ritz, jako zmocněnci,

žalobkyně,

proti

Maďarsku, zastoupenému M. Z. Fehérem a G. Koósem, jakož i M. M. Tátrai, jako zmocněnci,

žalovanému,

podporovanému

Českou republikou, zastoupenou M. Smolkem, J. Vláčilem a D. Hadrouškem, jako zmocněnci,

vedlejší účastníci,

SOUDNÍ DVŮR (první senát),

ve složení R. Silva de Lapuerta, předsedkyně senátu, E. Regan, J.-C. Bonichot, A. Arabadžev (zpravodaj) a S. Rodin, soudci,

generální advokát: M. Szpunar,

vedoucí soudní kanceláře: X. Lopez Bancalari, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 29. září 2016,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

* Jednací jazyk: maďarština.

Rozsudek

- 1 Svou žalobou se Evropská komise domáhá, aby Soudní dvůr určil, že Maďarsko tím, že pro přístup k povolání notáře stanovilo podmínku státní příslušnosti, nesplnilo povinnosti, které pro něj vyplývají z článku 49 SFEU.

Právní rámec

Obecná úprava způsobu organizace povolání notáře v Maďarsku

- 2 V maďarském právním řádu vykonávají notáři svou činnost v rámci svobodného povolání. Způsob organizace povolání notáře je upraven közjegyzőkről szóló 1991. évi XLI. törvény (zákon č. XLI z roku 1991 o notářích) (Magyar Közlöny 1991/109, dále jen „zákon o notářích“).
- 3 V souladu s čl. 1 odst. 1 tohoto zákona mají notáři pravomoc sepisovat veřejné listiny o právních jednáních a poskytují tak nestranně právní služby stranám za účelem předcházení sporům.
- 4 Podle čl. 1 odst. 4 uvedeného zákona vykonává notář v rámci pravomocí, které mu jsou svěřeny zákonem, úřední činnost spočívající v aplikaci práva, která je spjata s veřejným výkonem spravedlnosti.
- 5 Článek 2 odst. 1 tohoto zákona stanoví, že při výkonu svých činností je notář podřízen pouze zákonu a nemůže přijímat pokyny.
- 6 Článek 10 zákona o notářích stanoví, že notář odpovídá podle občanského zákoníku za škody, které způsobí. Dále je povinen být pojištěn pro případ jím způsobené škody během celé doby výkonu svých činností.
- 7 Podle článku 31/A odst. 1 uvedeného zákona mohou notáři vykonávat svou činnost samostatně nebo v rámci notářské kanceláře. Článek 31/E tohoto zákona stanoví, že zřízení a fungování kanceláře nemá vliv na právní status zaměstnanců notářů, jenž je upraven v zákoně o notářích, zejména na jejich povinnost vykonávat své funkce osobně, jakož i na jejich etickou a hmotnou odpovědnost.
- 8 Odměny notářů upravuje közjegyzői díjszabásról szóló 14/1991. IM rendelet (vyhláška ministerstva spravedlnosti č. 14/1991, kterou se stanoví sazby odměn notářů) ze dne 26. listopadu 1991 (Magyar Közlöny 1991/130).
- 9 Podmínky pro výkon funkce notáře upravuje čl. 17 odst. 1 písm. a) zákona o notářích, který stanoví, že notářem může být jmenován pouze maďarský státní občan.

Notářské činnosti v Maďarsku

- 10 Článek 1 odst. 1 fizetési meghagyásos eljárásról szóló 2009. évi L. törvény (zákon č. L z roku 2009 o řízení o platebním rozkazu) (Magyar Közlöny 2009/85, dále jen „zákon o řízení o platebním rozkazu“) stanoví, že řízení o vydání platebních rozkazů je občanskoprávní zkrácené nesporné řízení určené k vymáhání peněžních nároků, jež ve své pravomoci vedou notáři.
- 11 Podle článku 2 tohoto zákona má toto řízení stejné účinky jako soudní řízení.
- 12 Článek 9 odst. 1 zákona o řízení o platebním rozkazu stanoví, že návrhy na vydání platebního rozkazu podané elektronicky jsou s výhradou případů, ve kterých byla udělena výjimka, automaticky a rovnoměrně přidělovány jednotlivým notářským úřadům podle systému Maďarské notářské komory.

- 13 Podle čl. 18 odst. 1 a 3 zákona o řízení o platebním rozkazu nedochází v rámci řízení o vydání platebních rozkazů ke slyšení strany ani není prováděno dokazování.
- 14 Podle rozhodných ustanovení tohoto zákona a ustanovení bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (zákon č. LIII z roku 1994 o soudním výkonu rozhodnutí, Magyar Közlöny 1994/51) nařídí notář na návrh věřitele a bez vyslechnutí dlužníka výkon platebního rozkazu, pokud se předmětný platební rozkaz stal závazným poté, co proti němu nebyl podán odpor. Nařízení výkonu je nezbytné k provedení donucovacích opatření vůči dlužníkovi za účelem vymožení pohledávky.
- 15 Článek 52 odst. 2 zákona o řízení o platebním rozkazu stanoví, že notář, který vydá platební rozkaz, má pravomoc nařídít jeho výkon.
- 16 V dědických věcech stanoví čl. 2 odst. 1 hagyatéki eljárásról szóló 2010. évi XXXVIII. törvény, (zákon č. XXXVIII z roku 2010 o dědickém řízení) (*Magyar Közlöny* 2010/35, dále jen „zákon o dědickém řízení“), že se jedná o občanskoprávní nesporné řízení.
- 17 Podle čl. 2 odst. 2 tohoto zákona má řízení vedené notářem stejné účinky jako řízení u soudů prvního stupně.
- 18 Z výkladu článku 1 ve spojení s čl. 3 odst. 1 uvedeného zákona vyplývá, že v dědickém řízení se prostřednictvím notářského rozhodnutí určuje, která osoba a z jakého titulu získá po ukončení daného řízení nárok na pozůstalost, její část nebo konkrétní věc, případně jaká povinnost bude této osobě z této pozůstalosti plynout.
- 19 Podle článku 10 tohoto zákona řeší notář otázky, které vyvstanou, v dědickém řízení formálními rozhodnutími.
- 20 Podle čl. 13 odst. 1 zákona o dědickém řízení se s výhradou určitých výjimek nekoná žádné jednání k provádění důkazů, avšak osoby zúčastněné na vypořádání dědictví a účastníci řízení mohou předkládat dokumenty na podporu nároků dalších osob.
- 21 V rámci dědického řízení může notář přijmout za podmínek upravených zejména v článcích 32 až 34 tohoto zákona zajišťovací opatření.
- 22 V souladu s článkem 43 uvedeného zákona může notář činit zejména přípravné úkony za účelem svolání jednání k projednání dědictví. Může také zkoumat, zda je třeba dědické řízení přerušit, zda se má prohlásit za nepřislušného či zda je místně nepřislušný. Notář může rovněž přijímat opatření za účelem nápravy chybného soupisu pozůstalosti.
- 23 Článek 46 odst. 1 tohoto zákona stanoví, že existuje-li informace o tom, že zůstavitel sepsal závěť, musí notář vyzvat správní orgán nebo osobu, která ji má v držení, aby mu ji předaly.
- 24 Kromě toho, pokud provedení dědického řízení vyžaduje určitou informaci nebo dokument, které má k dispozici soud, správní orgán nebo jiný státní orgán, územní celek či subjekt nebo jiná osoba spravující takové informace, může notář podle čl. 16 odst. 1 zákona o dědickém řízení požadovat, aby mu byla tato informace oznámena nebo aby mu byl takový dokument předán. Podle čl. 16 odst. 2 tohoto zákona může být notářova žádost zamítnuta pouze v případě, znamenalo-li by takové předání porušení zákona či nařízení.
- 25 Notář vydá pozůstalost s plným účinkem nebo prozatímně. Dojde-li podle čl. 81 odst. 1 zákona o dědickém řízení mezi dědici a odkazovníky ke sporu ohledně otázky, který movitý majetek patří do pozůstalosti, vydá notář movitý majetek, jenž není předmětem sporu, a uvede, že o nárocích o sporných movitých věcech může rozhodnout soud.

- 26 V souladu s čl. 83 odst. 1 tohoto zákona vydá notář pozůstalost s plným účinkem, jestliže vydání nebrání žádná právní překážka a pokud buď existuje pouze jeden dědic, který uplatnil nárok na pozůstalost, a podle dostupných informací nemá na dědictví nárok jiná osoba z titulu dědické způsobilosti, darování pro případ smrti, odkazu či daru ve veřejném zájmu, anebo pokud v rámci dědického řízení nenastal dědický právní spor ohledně vydání věcí z pozůstalosti nebo se jedná pouze o druhořadý dědický spor.
- 27 Podle čl. 85 odst. 1 zákona o dědickém řízení vydá notář pozůstalost prozatímně, pokud ji nelze vydat s plným účinkem. Dědickou posloupnost určuje v takovém případě článek 86 tohoto zákona.
- 28 Formální rozhodnutí o prozatímním vydání pozůstalosti nabude plného účinku podle článku 88 zákona o dědickém řízení, pokud oprávněná osoba nedoloží podání dědické žaloby u soudu, již se domáhá uznání nároku, který nebyl zohledněn ve formálním rozhodnutí o prozatímním vydání a ohledně kterého existuje dědický spor, pokud soud rozhodne o nepřipustnosti nebo nedůvodnosti této žaloby nebo ukončí sporné řízení, anebo pokud soud zastaví sporné řízení bez meritorního rozhodnutí.
- 29 Proti formálnímu rozhodnutí notáře, kterým se končí dědické řízení ve věci samé, rozhodnutí notáře o nákladech řízení a uložení povinnosti dotčeným osobám tyto náklady nést, jakož i proti rozhodnutí notáře, jímž se za podmínek stanovených v článcích 109 až 113 zákona o dědickém řízení ukládá pokuta, lze podat soudní žalobu.
- 30 Z článku 1 odst. 2 a 3 közjegyzői állások számáról és a közjegyzők székhelyéről 15/1991. (XI. 26.) IM rendelet (vyhláška ministerstva spravedlnosti č. 15/1991 o počtu notářských míst a notářských úřadech) ze dne 26. listopadu 1991 (*Magyar Közlöny* 1991/130) vyplývá, že pravomoc notářů v Budapešti (Maďarsko) v dědických věcech je určována obvodem jejich působnosti. Pokud v rámci stejné místní působnosti vykonává činnost více notářů, střídají se v dědických věcech po měsíci, přičemž dědické řízení vede ten notář, který je příslušný v den úmrtí zůstavitele.
- 31 Pokud jde o činnosti notáře ve věcech notářské úschovy, egyes közjegyzői nemperes eljárásokról szóló 2008. évi XLV. törvény (zákon č. XLV z roku 2008 o notářských nesporných řízeních) (*Magyar Közlöny* 2008/94 dále jen „zákon o notářských nesporných řízeních“) stanoví, že výkon pohledávky s pomocí notářské úschovy má stejné účinky jako její výkon s pomocí soudní úschovy. Pokud notář přijme podle relevantních ustanovení tohoto zákona úschovu, připojí k žádosti doložku o přijetí. Notář žádost odmítne či ji odmítne přijmout, pokud nejsou splněny zákonem vyžadované podmínky. V takovém případě vydá formální rozhodnutí. Formální rozhodnutí vydá také v případě vydání úschovy. K jejímu předání může dojít až poté, co se toto rozhodnutí stalo závazným.
- 32 Kromě toho notář sepisuje veřejné listiny o právních jednáních. Tyto listiny jsou vykonatelné, pokud byly notářem opatřeny doložkou vykonatelnosti. Podle článku 112 zákona o notářích opatří notář doložkou vykonatelnosti notářský zápis o právním jednání, pokud tento zápis uvádí závazek spočívající v plnění a protiplnění nebo jednostranný závazek, jméno věřitele a dlužníka, předmět závazku, množství nebo jeho výši, jakož i způsob a lhůtu k jeho výkonu.
- 33 Za účelem vymáhání pohledávky zaznamenané v notářském zápisu nařídí notář na návrh věřitele a bez slyšení dlužníka výkon. Nařízení výkonu se provede připojením doložky k příslušné listině. Zákonost připojení této doložky lze napadnout u soudu.
- 34 Článek 195 občanského soudního řádu určuje důkazní sílu veřejné listiny. Z odstavců 6 a 7 tohoto ustanovení vyplývá, že ohledně veřejných listin lze v zásadě předložit důkaz o opaku. Soud navíc může vyzvat osobu, která listinu vydala, aby se vyjádřila k její pravosti. Kromě toho provádí soud v souladu s článkem 206 tohoto zákona volné hodnocení důkazů.

- 35 Pokud jde o činnosti, které notář vykonává v oblasti předběžného zajišťování důkazů, článek 17 zákona o notářských nesporných řízeních stanoví, že takové zajištění lze u notáře požadovat za podmínek upravených v občanském soudním řádu, pokud má žadatel právní zájem na získání důkazu a zejména na konstatování skutečnosti či situace zvláštního významu. Podle relevantních ustanovení zákona o notářských nesporných řízeních nelze předběžné zajištění důkazů provést, pokud v dané věci probíhá občanskoprávní či trestní řízení. Jestliže notář dojde k závěru, že podmínky pro předběžné zajištění důkazů nejsou pravděpodobně splněny, vydá zamítavé rozhodnutí, jehož legalitu lze napadnout soudně.
- 36 Notář je rovněž činný ve fázi před zahájením soudního řízení v rámci předběžného ustanovení soudního znalce. Podle článku 21 zákona o notářských nesporných řízeních lze notáře žádat o ustanovení soudního znalce, pokud konstatování či posouzení určité skutečnosti nebo jakékoli jiné okolnosti důležité pro žadatele vyžaduje zvláštní odborné znalosti. O ustanovení soudního znalce nelze notáře žádat v případě, že ohledně otázky, pro kterou je opatření požadováno, probíhá soudní řízení, v němž je žadatel žalobcem či žalovaným nebo pokud je proti tomuto žadateli vedeno trestní řízení. Podle relevantních ustanovení tohoto zákona přijme notář v případě, že má za to, že podmínky pro ustanovení soudního znalce nejsou splněny, zamítavé rozhodnutí, jehož zákonnost lze soudně napadnout.
- 37 Notář vykonává rovněž úlohu v řízení o umoření ztracených, odcizených či zničených obchodovatelných cenných papírů a certifikátů, které je upraveno v člancích 28 až 36 zákona o notářských nesporných řízeních. Umoření těchto cenných papírů a certifikátů notářem má za následek, že práva v nich obsažená nemohou být využita a povinnosti v nich stanovené nemohou být splněny. Článek 29 tohoto zákona stanoví, že návrhem na umoření má pravomoc se zabývat kterýkoli notář.
- 38 Podle relevantních ustanovení zákona o notářských nesporných řízeních nařídí notář na základě příslušné žádosti osobě nebo subjektu povinným zaplatit částku z titulu ztraceného, odcizeného či zničeného cenného papíru, neprovést na jeho základě platbu a případně vzít částku, která se stala mezitím splatnou, do soudní úschovy. Formální rozhodnutí notáře, jímž se prohlašuje ztracený, odcizený či zničený obchodovatelný cenný papír či certifikát za neplatný, má stejný účinek jako pravomocný rozsudek.
- 39 Notář kromě toho vykonává činnosti ve věcech zrušení registrovaného partnerství uzavřeného mezi dvěma osobami stejného pohlaví, které dosáhly věku osmnácti let. Toto řízení je upravené v člancích 36/A až 36/D zákona o notářských nesporných řízeních. Podle relevantních ustanovení tohoto zákona lze u notáře dosáhnout zrušení registrovaného partnerství za podmínek, že o to oba partneři společně a svobodně požádají, žádný z registrovaných partnerů nemá dítě, vůči němuž oba partneři společně plní vyživovací povinnost a že se partneři vzájemně dohodli v notářském zápisu či v soukromé listině podepsané advokátem o otázkách týkajících se vzájemné vyživovací povinnosti podle zákona, užívání společného obydlí a rozdělení společného majetku partnerství. Formální rozhodnutí o schválení dohody mezi oběma stranami má stejný účinek jako dohoda schválená soudem a formální rozhodnutí o zrušení registrovaného partnerství má stejný účinek jako rozhodnutí soudu. Pokud tuto dohodu nelze schválit anebo pokud nejsou splněny podmínky pro zrušení registrovaného partnerství před notářem, odmítne notář uvedenou dohodu schválit a žádost o zrušení partnerství zamítne.
- 40 Články 36/E až 36/G zákona o notářských nesporných řízeních upravují pravomoc notáře ohledně správy registru prohlášení o partnerství. Tento registr obsahuje údaj o každém prohlášení, podle něhož existuje či již neexistuje partnerství ve smyslu občanského zákoníku. Prohlášení se zapisuje na společnou žádost partnerů nebo – v případě prohlášení o neexistenci partnerství – na žádost jednoho z nich. Notář ověřuje, zda jsou splněny podmínky k provedení zápisu. Formální rozhodnutí o zápisu do registru prohlášení o partnerství přijaté notářem má stejný účinek jako soudní rozhodnutí.

- 41 Národní registr manželských smluv a národní registr dohod o partnerství úředně osvědčují, pokud se neprokáže opak, existenci dohod, které jsou do nich zaneseny. Podle čl. 4:65 odst. 2 a čl. 6:515 odst. 3 občanského zákoníku se lze manželské smlouvy či dohody o partnerství dovolávat vůči třetím osobám pouze tehdy, je-li taková smlouva či dohoda zanesena do registru nebo pokud manželé či partneři prokážou, že dotčená třetí osoba věděla nebo musela vědět o její existenci a jejím obsahu.
- 42 Podle čl. 36/H odst. 2 zákona o notářských nesporných řízeních odpovídá Notářská komora Maďarska za provoz registračního systému, jelikož notáři provádějí zápisy do národního registru manželských smluv a do národního registru partnerských dohod a využívají k tomu informační aplikace určené k tomuto účelu. Podle čl. 36/J odst. 2 tohoto zákona notář ověří, zda jsou před zápisem dohody do těchto registrů splněny zákonné podmínky.
- 43 Notář dále určuje v rámci nesporného řízení nástupnictví v případě úmrtí fyzických osob nebo zrušení právnických osob, které učinily prohlášení do rejstříku zástav.
- 44 Podle článku 162 zákona o notářích má notář pravomoc přijímat všechny formy dokumentů, peněžní prostředky, cennosti a veřejně obchodovatelné cenné papíry za účelem jejich úschovy. Tento zákon stanoví, že notář má rovněž pravomoc předat na žádost strany tyto hodnoty třetí osobě nebo je uložit do soudní úschovy či do úschovy jiného orgánu při přípravě notářského zápisu a v souvislosti s ním.
- 45 Na základě článku 171/A zákona o notářích má notář pravomoc vložit na žádost strany původní elektronickou verzi dokumentu do svých elektronických archivů. Takový dokument musí uchovat po dobu alespoň tří let.

Postup před zahájením soudního řízení

- 46 Dopisem ze dne 18. října 2006 Komise vyzvala Maďarsko, aby jí ve lhůtě dvou měsíců předložilo vyjádření ke slučitelnosti podmínky státní příslušnosti, jejíž splnění je vyžadováno pro přístup k povolání notáře v Maďarsku, s články 49 SFEU a 51 SFEU.
- 47 Maďarsko na tuto výzvu odpovědělo dopisem ze dne 20. prosince 2006.
- 48 Vzhledem k tomu, že argumenty Maďarska Komisi nepřesvědčily, zaslala tomuto členskému státu dopisem ze dne 23. října 2007 odůvodněné stanovisko, na které Maďarsko odpovědělo dopisem ze dne 12. února 2008.
- 49 Soudní dvůr dne 24. května 2011 v rozsudcích Komise v. Belgie (C-47/08, EU:C:2011:334), Komise v. Francie (C-50/08, EU:C:2011:335), Komise v. Lucembursko (C-51/08, EU:C:2011:336), Komise v. Rakousko (C-53/08, EU:C:2011:338), Komise v. Německo (C-54/08, EU:C:2011:339) a Komise v. Řecko (C-61/08, EU:C:2011:340) rozhodl, že podmínka státní příslušnosti, jejíž splnění je pro přístup k povolání notáře vyžadováno v Belgickém království, Francouzské republice, Lucemburském velkovévodství, Rakouské republice, Německé spolkové republice a Řecké republice, představuje diskriminaci na základě státní příslušnosti zakázanou článkem 49 SFEU. Maďarsko vystupovalo před Soudním dvorem na podporu prvních pěti výše uvedených členských států jako vedlejší účastník.
- 50 Komise Maďarsko dopisem ze dne 9. listopadu 2011 upozornila na rozsudky uvedené v předchozím bodě tohoto rozsudku a vyzvala jej, aby upřesnilo, jaká opatření na základě těchto rozsudků přijalo nebo zamýšlí přijmout, aby uvedlo své právní předpisy do souladu s unijním právem.
- 51 Na tento dopis odpovědělo Maďarsko dopisem ze dne 13. ledna 2012, v němž uvedlo, že funkce vykonávané notáři v maďarském právním řádu zahrnují ještě další činnosti, než které zkoumal Soudní dvůr v rámci věcí, v nichž byly vydány rozsudky uvedené výše v bodě 49 tohoto rozsudku, a že tyto funkce se svou povahou liší od funkcí, o něž se jednalo v uvedených věcech.

- 52 Dne 27. září 2012 zaslala Komise Maďarsku doplňující odůvodněné stanovisko, na které tento členský stát odpověděl dopisem ze dne 30. listopadu 2012.
- 53 Poté, co Komise posoudila změny právních předpisů upravujících činnosti notářů, k nimž mezitím v Maďarsku došlo, dospěla k závěru, že nesplnění povinnosti přetrvává, a zaslala proto tomuto členskému státu dne 10. července 2014 nové doplňující odůvodněné stanovisko.
- 54 Maďarsko odpovědělo na toto stanovisko dopisem ze dne 18. září 2014, v němž uvedlo důvody, proč není názor zastávaný Komisí podložený.
- 55 Za těchto podmínek se Komise rozhodla podat projednávanou žalobu.

K žalobě

Argumentace účastníků řízení

- 56 Komise má za to, že činnosti vykonávané notářem v maďarském právním řádu spadají do působnosti článku 49 SFEU.
- 57 V této souvislosti zaprvé uvádí, že notářská činnost je hospodářské povahy, jelikož notář není státním zaměstnancem, ale vykonává svobodné povolání, v jehož rámci poskytuje služby za úplatu, a jelikož je daňovým poplatníkem.
- 58 Zadruhé notáři podle názoru Komise vykonávají v mezích své místní příslušnosti značnou část svých činností za podmínek hospodářské soutěže. Je tomu tak především v případě sepisování veřejných listin o právních jednáních a umořování ztracených, odcizených či zničených obchodovatelných cenných papírů a certifikátů. Kromě toho lze návrhy na vydání platebního rozkazu učiněné v papírové podobě a ústně adresovat jakémukoli notáři.
- 59 Zatřetí Komise uvádí, že činnosti vykonávané notářem v maďarském právním řádu v rámci úkolů spočívajících ve vydávání platebních rozkazů, nařizování jejich výkonu, jakož i vedení dědických řízení jsou pomocnými či přípravnými činnostmi ve vztahu k výkonu veřejné moci nebo činnostmi, jejichž výkon nezasahuje do posuzovacích a rozhodovacích pravomocí správních nebo soudních orgánů a které nezahrnují výkon rozhodovacích či vynucovacích pravomocí nebo pravomocí k přijetí donucovacích opatření.
- 60 Začtvrté Komise tvrdí, že skutečnost, že notář vykonává činnosti ve veřejném zájmu, nutně neznamená, že jsou tyto činnosti spjaté s výkonem veřejné moci ve smyslu prvního pododstavce článku 51 SFEU.
- 61 Zapáté notář podle názoru Komise jedná z daňového a finančního hlediska jako podnik. Notářský úřad má navíc právní osobnost a vztahují se na něj ustanovení maďarského práva upravující společnost s ručením omezeným.
- 62 Konečně, za úkony uskutečněné v rámci své profesní činnosti je odpovědný pouze notář a z jeho činností nevzniká odpovědnost státu.
- 63 Komise má ve druhé řadě za to, že činnosti vykonávané notářem v maďarském právním řádu nejsou spjaté s výkonem veřejné moci ve smyslu prvního pododstavce článku 51 SFEU, jak je vykládán Soudním dvorem.

- 64 V tomto ohledu Komise tvrdí, že článek 51 první pododstavec SFEU musí být vykládán autonomně a jednotně. Vzhledem k tomu, že v případě činností spjatých s výkonem veřejné moci upravuje výjimku ze svobody usazování, musí být toto ustanovení navíc vykládáno striktně a uvedená výjimka musí být omezena na činnosti, jež jsou samy o sobě přímo a konkrétně spjaté s výkonem veřejné moci. Podle Komise předpokládá pojem veřejné moci výkon rozhodovací pravomoci vymykající se obecným zásadám, který se vyznačuje oprávněním jednat nezávisle na vůli jiných subjektů, nebo dokonce proti této jejich vůli.
- 65 Funkce vykonávané notářem nezahrnují podle tvrzení Komise výkon rozhodovací či vynucovací pravomoci ani pravomoci přijímat donucovací opatření. Tyto funkce totiž spočívají v prevenci soudních sporů, a jsou tedy pomocnými či přípravnými činnostmi ve vztahu k výkonu veřejné moci. Tento závěr nemůže být zpochybněn regulovaným charakterem notářského povolání, skutečností, že notáři jsou maďarským trestním právem považováni za nositele veřejné moci, místní příslušností notářů, jejich nepřeložitelností, neslučitelností notářského povolání s výkonem jiných funkcí a skutečností, že notář nemůže klienta odmítnout.
- 66 Pokud jde zaprvé o řízení o vydání platebního rozkazu, Komise tvrdí, že notář vykonává pomocnou činnost, kterou byl pověřen s cílem ulevit soudům. Toto řízení se však týká pouze splatných a nesporných peněžních nároků, takže nevykonává vůči stranám žádnou rozhodovací pravomoc. Pravomoci notáře jsou tedy omezeny na plnění procesních formálních náležitostí. Notář nemůže vydat jiný než platební rozkaz a nemá pravomoc rozhodnout spor o pohledávce. Platební rozkaz vydaný notářem se navíc stává konečným a vykonatelným pouze v případě, že dlužník proti němu nepodal ve stanovené lhůtě odpor. Konečně, k prokázání přímé a konkrétní účasti na výkonu veřejné moci nepostačuje skutečnost, že tento příkaz vyvolává významné právní účinky.
- 67 Podle tvrzení Komise platí stejné úvahy pro činnost vykonávanou notářem v rámci řízení o evropském platebním rozkazu v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1896/2006 ze dne 12. prosince 2006, kterým se zavádí řízení o evropském platebním rozkazu (Úř. věst. 2006, L 399, s. 1).
- 68 Zadruhé k nařízení výkonu platebního rozkazu Komise poznamenává, že notář nemá žádnou posuzovací či rozhodovací pravomoc. Nerozhoduje totiž o sporu, nemusí vyslechnout strany a nevyzývá k předložení důkazů, nýbrž se omezuje na vykonatelnost platebního rozkazu, proti němuž nebyl podán odpor. Vykonatelnost tohoto rozkazu nesvědčuje notáři vynucovací pravomoc. Notář se omezuje na to, aby byla pohledávka nesporná, dokud se neprokáže opak, aniž řeší zpochybnění pohledávky z hlediska jejího obsahu. Opatření platebního rozkazu doložkou vykonatelnosti představuje tedy podle Komise pomocnou a přípravnou činnost.
- 69 Zatřetí k dědickému řízení Komise uvádí, že se jedná o občanskoprávní nesporné řízení, během něhož mohou strany uzavřít dohodu, kterou notář potvrdí formálním rozhodnutím. Skutečnost, že každá pozůstalost, jež je předmětem sporu, může být podle maďarských právních předpisů vydána notářem pouze prozatímně, svědčí o tom, že notář není v průběhu dědického řízení oprávněn rozhodovat spory. Ani vydání pozůstalosti notářem s plným účinkem neznamena podle názoru Komise, že vykonává rozhodovací či vynucovací pravomoci, jelikož takové vydání předpokládá předchozí souhlas nebo dohodu účastníků.
- 70 Formální rozhodnutí o vydání nelze navíc považovat za konečný akt, jelikož jej lze napadnout soudní žalobou. Omezující, přípravná a zajišťovací opatření, která může notář přijmout k zajištění řádného průběhu dědického řízení, nemají vliv na podstatu dotčených nároků a vykazují ve vztahu k hlavnímu úkolu notáře vedlejší povahu.
- 71 Začtvrté v rámci řízení o notářské úschově má notář pouze pasivní úlohu. Podle názoru Komise neposuzuje žádné námitky. Řízení o notářské úschově tedy nezahrnuje výkon posuzovací, rozhodovací či vynucovací pravomoci.

- 72 Pokud jde zapáté o sepisování veřejných listin o právních jednáních, má Komise za to, že význam právních účinků, které tyto akty vyvolávají, nepostačuje k prokázání toho, že je tato činnost spjata s výkonem veřejné moci. Důkazní účinky notářských aktů nevážou bezpodmínečně soud při hodnocení důkazů. Navíc je možné předložit důkaz o opaku. Je pravda, že vykonatelnost těchto aktů umožňuje věřiteli provést výkon pohledávky bez nutnosti obrátit se na soud. Role notáře se však v tomto ohledu omezuje na ověření toho, že byly dodrženy právem požadované podmínky pro vyznačení doložky vykonatelnosti. Notář tedy nemá žádnou rozhodovací či vynucovací pravomoc.
- 73 Zašesté u řízení o předběžném zajištění důkazů u notáře poukazuje Komise na to, že jeho cílem je především předběžné zaznamenání důkazů u notáře, aby bylo v pozdějším trestním či občanskoprávním řízení dosaženo úspěšného výsledku. Činnost, kterou notář vykonává v rámci tohoto řízení má tedy zjevně pomocný či přípravný charakter.
- 74 Komise má zasedmé za to, že řízení o ustanovení soudního znalce je úzce spjaté s dalšími notářskými řízeními, jako je řízení o vydání platebního rozkazu či dědické řízení, které nespádají pod výkon veřejné moci.
- 75 Pokud jde zaosmé o umořování ztracených, odcizených či zničených obchodovatelných cenných papírů a certifikátů, Komise uvádí, že se tato pravomoc notáře netýká právního statusu těchto dokumentů, nýbrž pouze možnosti jejich nahrazení. Tato notářská činnost tedy není spjata s výkonem veřejné moci.
- 76 Zadeváté Komise tvrdí, že v případě zrušení registrovaného partnerství má notář pouze pravomoc ověřovat, zda jsou splněny právní podmínky pro zrušení společné dohody o tomto partnerství. Z tohoto důvodu nemá v tomto ohledu skutečnou posuzovací či rozhodovací pravomoc.
- 77 Zadesáté u správy registru prohlášení o partnerství, jakož i správy národního registru manželských smluv a národního registru dohod o partnerství má Komise za to, že vklad aktů notářem do těchto registrů vyvolává účinky pouze prostřednictvím dohod nebo jiných jednání, jež strany učinily či uzavřely dobrovolně. Úkon notáře tak předpokládá předchozí souhlas nebo shodnou vůli stran.
- 78 Zajedenáté ohledně určení nástupnictví v případě úmrtí fyzických osob či zrušení právnických osob, které učinily prohlášení do rejstříku zástav, Komise tvrdí, že správa tohoto rejstříku je vyloučena z působnosti výkonu veřejné moci, jelikož se týká pouze nesporných řízení.
- 79 Konečně zadvanáté Komise tvrdí, že úschova listin a uložení peněz, cenností a obchodovatelných cenných papírů u notáře představuje doplňkovou a pasivní činnost, která nepředstavuje výkon rozhodovací či vynucovací pravomoci nebo pravomoci k přijetí donucovacích opatření ani posuzování případných sporů.
- 80 Maďarsko podporované Českou republikou v první řadě poznamenává, že činnosti vykonávané notářem v maďarském právním řádu nespádají do působnosti článku 49 SFEU.
- 81 Notář totiž nevykonává hospodářskou či obchodní činnost, jelikož jeho jmenování závisí na úspěšném absolvování výběrového řízení, vykonává činnosti na vymezeném území a v určeném úřadě, rozsah těchto činností není určený volně, ale je stanoven zákonem, plní své úkoly zcela nezávisle, vykonává podle čl. 1 odst. 4 zákona o notářích „úřední činnost aplikace práva“, jeho odměna není volně dohodnutá a jelikož v řízení o vydání platebního rozkazu a v dědických záležitostech vykonává činnost za podmínek hospodářské soutěže.
- 82 Kromě toho Maďarsko tvrdí, že i když notář pracuje v rámci notářské kanceláře, plní své úkoly osobně. Nejedná tedy v obecném zájmu, ale „v zájmu klientů, kteří se [na něj] obrátí“.
- 83 Konečně úkony notáře zakládají podle tvrzení Maďarska nepřímou odpovědnost státu.

- 84 Maďarsko, podporované Českou republikou, dále tvrdí, že se na notářské činnosti v maďarském právním řádu každopádně vztahuje výjimka upravená v článku 51 SFEU. Postavení notáře je totiž v Maďarsku srovnatelné s postavením soudců a dalších osob, které se podílejí na výkonu veřejné moci. Notář je součástí systému výkonu spravedlnosti, jelikož je prostřednictvím provádění nesporných řízení pověřený předcházením sporů. Nemůže odmítnout věc, která spadá do jeho věcné příslušnosti, a jeho akty, byť přijaté v rámci nesporných řízení, vyvolávají stejné účinky jako soudní rozhodnutí. Notář jedná stejně jako soudy nezávisle. Vykonává rovněž posuzovací a rozhodovací pravomoci a může sáhnout ke státnímu donucení.
- 85 Maďarsko zaprvé uvádí, že cílem řízení o vydání platebního rozkazu je ulevit soudům. Notář rozhoduje s konečnou platností o otázce soukromého práva, když na návrh věřitele vydá rozkaz, který dlužníkovi přikazuje uhradit peněžní částku, aniž musí být vyslechnut. Podle tvrzení Maďarska je v praxi podán odpor pouze proti nízkému procentu platebních rozkazů vydaných notářem. V maďarském právním řádu má notář také pravomoc vydávat platební rozkazy v souladu s nařízením č. 1896/2006.
- 86 Zadruhé příkaz k výkonu platebního rozkazu znamená podle názoru Maďarska přímou účast na výkonu veřejné moci, jelikož nucený výkon je donucovacím opatřením, které vede ke zbavení dlužníka jeho věcí z důvodu jeho dluhu. Existence opravných prostředků proti formálnímu rozhodnutí notáře nařídit výkon vyplývá z nutnosti dodržovat základní práva a neznamená, že by toto rozhodnutí mělo nižší právní sílu. Kromě toho se tento druh opravného prostředku netýká otázky, zda je třeba nařídit výkon či nikoli, ale pouze legality uvedeného rozhodnutí.
- 87 Zatřetí ohledně dědického řízení Maďarsko tvrdí, že notář neplní pouze přípravné úkoly ve vztahu k činnosti soudů, ale vede sám celé dědické řízení a přijímá formální rozhodnutí o vydání pozůstalosti. Na rozdíl od notáře v rakouském právním řádu nečiní notář v maďarském právním řádu úkony jako osoba pověřená soudem, ale jedná na základě vlastní pravomoci a sám přijímá veškerá rozhodnutí. Kromě toho může přijímat preventivní opatření. Počet prostředků soudní nápravy podaných proti rozhodnutím notářů v dědických záležitostech je navíc podle údajů Maďarska zanedbatelný.
- 88 Začtvrté Maďarsko poukazuje na to, že notářská úschova má stejné účinky jako úschova soudní. Je tomu tak proto, že notáři požívají důvěry veřejnosti z důvodu úlohy, kterou hrají v rámci výkonu spravedlnosti a jelikož jsou snáze dostupnější než soudy.
- 89 Pokud jde zapáté o sepisování veřejných listin o právních jednáních Maďarsko poukazuje na to, že tato notářská činnost je striktně regulována. Autoritativní povaha veřejné listiny sepsané notářem je navíc stvrzena doložkou vykonatelnosti, kterou notář k tomuto aktu připojí, pokud jsou splněny zákonné podmínky. Tato doložka umožňuje výkon pohledávky prostřednictvím donucovacích opatření za stejných podmínek a podle stejného postupu, jako jsou podmínky pro výkon soudního rozhodnutí, takže notář plní stejnou úlohu jako soudy v rámci řešení a prevence sporů. Rozsudek ze dne 17. června 1999, Unibank (C-260/97, EU:C:1999:312) podle názoru Maďarska potvrzuje, že se vykonatelnost může pojit pouze s akty veřejné moci. Kromě toho nařízení Rady (ES) č. 44/2001 ze dne 22. prosince 2000 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 2001, L 12, s. 1; Zvl. vyd. 19/04, s. 42), jakož i nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 805/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se zavádí evropský exekuční titul pro nesporné nároky (Úř. věst. 2004, L 143, s. 15; Zvl. vyd. 19/07, s. 38) propůjčují závazkům obsaženým ve veřejných listinách vykonatelnost, která je srovnatelná s vykonatelností soudních rozhodnutí.
- 90 Maďarsko zašesté tvrdí, že předběžné zajištění důkazů u notáře je zvláštním druhem nesporného řízení, které má stejnou povahu jako řízení zahájené u soudů, a jeho cílem je shromáždění důkazů za účelem případného zahájení pozdějšího sporného řízení.
- 91 Zasedmé u řízení o ustanovení soudního znalce se podle tvrzení Maďarska jedná o zvláštní druh řízení podobný řízení, které provádějí soudy.

- 92 Zaosmé Maďarsko uvádí, že umořování ztracených, odcizených nebo zničených obchodovatelných cenných papírů a certifikátů je závazné povahy a vyvolává stejné účinky jako pravomocný rozsudek. Tato notářská činnost má tedy dopad na práva a povinnosti třetích osob a znamená z tohoto důvodu přímou a konkrétní účast na výkonu veřejné moci. Maďarsko však upřesňuje, že ačkoli je důsledkem umoření obchodovatelného cenného papíru nemožnost výkonu práva, které tento cenný papír konstatuje nebo výkon povinnosti, kterou stanoví, nevede toto umoření ke změně právního vztahu, na němž je obchodovatelný cenný papír založen. Umoření uvedeného cenného papíru pouze umožňuje vydat nový cenný papír, který nahrazuje ten předešlý.
- 93 Zadeváté v případě úlohy notáře ve věci zrušení registrovaného partnerství Maďarsko uvádí, že notář zruší registrované partnerství v rámci nesporného řízení na základě vzájemné dohody stran. Notář jedná stejným způsobem jako soud a notářské zrušení vyvolává stejné účinky jako zrušení prohlášené soudem.
- 94 Pokud jde zadesáté o správu registru prohlášení o partnerství, jakož i správu národního registru manželských smluv a národního registru dohod o partnerství, Maďarsko tvrdí, že formální rozhodnutí notáře o zápisu údajů do těchto registrů má závaznou povahu, vyvolává stejné účinky jako pravomocný rozsudek soudu a má vliv na možnost dovolávat se dotčených aktů vůči třetím osobám.
- 95 Maďarsko zajedenácté poznamenává, že notář určuje nástupnictví v případě úmrtí fyzických osob nebo zrušení právnických osob, které učinily prohlášení do rejstříku zástav.
- 96 Konečně Maďarsko uvádí, že činnost spočívající v úschově listin a uložení peněz, cenností a obchodovatelných cenných papírů u notáře nepředstavuje výkon veřejné moci, ale nelze ji oddělit od jiných činností notáře, jelikož mu umožňuje účinněji plnit jeho další úkoly.

Závěry Soudního dvora

- 97 Úvodem je třeba upřesnit, že žaloba Komise se týká pouze slučitelnosti podmínky státní příslušnosti vyžadované dotčenou maďarskou právní úpravou pro přístup k povolání notáře se svobodou usazování zakotvenou v článku 49 SFEU. Uvedená žaloba se netýká postavení a organizace povolání notáře v maďarském právním řádu ani jiných podmínek pro přístup k povolání notáře v tomto členském státě, než je podmínka státní příslušnosti.
- 98 Maďarsko uvádí, že povolání notáře nelze považovat za hospodářskou činnost a nespadá tedy do působnosti článku 49 SFEU.
- 99 V tomto ohledu postačí připomenout, že Soudní dvůr již rozhodl, že svoboda usazování, zakotvená v článku 49 SFEU, se vztahuje na povolání notáře (rozsudek ze dne 10. září 2015, Komise v. Lotyšsko, C-151/14, EU:C:2015:577, bod 48 a citovaná judikatura).
- 100 Podle ustálené judikatury je totiž třeba poskytování služeb za úplatu považovat za hospodářskou činnost za předpokladu, že vykonávané činnosti jsou skutečné a konkrétní a nejsou čistě okrajové a vedlejší (rozsudek ze dne 20. listopadu 2001, Jany a další, C-268/99, EU:C:2001:616, bod 33, jakož i citovaná judikatura).
- 101 Je přitom nesporné, že v maďarském právním řádu vykonávají notáři svobodné povolání, které zahrnuje, jakožto hlavní činnost, poskytování několika různých služeb za úplatu.

- 102 Dále je třeba připomenout, že cílem článku 49 SFEU je zajistit právo na národní zacházení každému státnímu příslušníkovi členského státu, který se usadí v jiném členském státě, aby zde vykonával samostatnou výdělečnou činnost, a zakazuje jakožto omezení svobody usazování jakoukoli diskriminaci na základě státní příslušnosti vyplývající z vnitrostátních právních předpisů (rozsudek ze dne 10. září 2015, Komise v. Lotyšsko, C-151/14, EU:C:2015:577, bod 52 a citovaná judikatura).
- 103 V projednávané věci přitom sporné vnitrostátní předpisy vyhrazují přístup k povolání notáře pouze maďarským státním příslušníkům a zakotvují tak rozdílné zacházení na základě státní příslušnosti, které je v zásadě zakázané článkem 49 SFEU.
- 104 Maďarská republika však tvrdí, že činnosti notáře jsou z působnosti článku 49 SFEU vyňaty, neboť jsou spjaté s výkonem veřejné moci ve smyslu čl. 51 prvního pododstavce SFEU.
- 105 V souvislosti s pojmem „výkon veřejné moci“ ve smyslu tohoto posledně uvedeného ustanovení je třeba vzít podle ustálené judikatury při jeho výkladu v úvahu meze vyplývající z uvedeného ustanovení, které toto ustanovení klade dovořeným výjimkám ze zásady svobody usazování, aby nemohl být užitečný účinek Smlouvy v oblasti svobody usazování zmařen jednostrannými opatřeními přijatými členskými státy (rozsudek ze dne 1. prosince 2011, Komise v. Nizozemsko, C-157/09, nezveřejněný, EU:C:2011:794, bod 56 a citovaná judikatura).
- 106 Je rovněž ustálenou judikaturou, že čl. 51 první pododstavec SFEU představuje výjimku ze základního pravidla svobody usazování. Tato výjimka jako taková musí být vykládána způsobem, který omezuje její působnost na případy, kdy je to nezbytně nutné k hájení zájmů, jejichž ochranu toto ustanovení členskými státy umožňuje (rozsudek ze dne 1. prosince 2011, Komise v. Nizozemsko, C-157/09, nezveřejněný, EU:C:2011:794, bod 57 a citovaná judikatura).
- 107 Mimoto Soudní dvůr opakovaně zdůraznil, že výjimka stanovená v čl. 51 prvním pododstavci SFEU musí být omezena na činnosti, které jsou samy o sobě přímo a specificky spjaté s výkonem veřejné moci (rozsudek ze dne 1. prosince 2011, Komise v. Nizozemsko, C-157/09, nezveřejněný, EU:C:2011:794, bod 58 a citovaná judikatura).
- 108 V tomto ohledu měl Soudní dvůr příležitost uvést, že z působnosti výjimky stanovené v čl. 51 prvním pododstavci SFEU jsou vyloučeny některé pomocné a přípravné činnosti ve vztahu k výkonu veřejné moci (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 13. července 1993, Thijssen, C-42/92, EU:C:1993:304, bod 22; ze dne 29. října 1998, Komise v. Španělsko, C-114/97, EU:C:1998:519, bod 38; ze dne 30. března 2006, Servizi Ausiliari Dottori Commercialisti, C-451/03, EU:C:2006:208, bod 47; ze dne 29. listopadu 2007, Komise v. Německo, C-404/05, EU:C:2007:723, bod 38, a ze dne 22. října 2009, Komise v. Portugalsko, C-438/08, EU:C:2009:651, bod 36), některé činnosti, jejichž výkon – třebaže zahrnuje i pravidelné a systémově dané styky se správními a soudními orgány, či dokonce i povinné přispění k plnění jejich úkolů – nezasahuje do posuzovacích a rozhodovacích pravomocí uvedených orgánů (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 21. června 1974, Reyners, 2/74, EU:C:1974:68, body 51 a 53) nebo také některé činnosti, které nezahrnují výkon rozhodovací pravomoci (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 13. července 1993, Thijssen, C-42/92, EU:C:1993:304, body 21 a 22; ze dne 29. listopadu 2007, Komise v. Rakousko, C-393/05, EU:C:2007:722, body 36 a 42; ze dne 29. listopadu 2007, Komise v. Německo, C-404/05, EU:C:2007:723, body 38 a 44, jakož i ze dne 22. října 2009, Komise v. Portugalsko, C-438/08, EU:C:2009:651, body 36 a 41), vynucovací pravomoci (v tomto smyslu viz zejména rozsudek ze dne 29. října 1998, Komise v. Španělsko, C-114/97, EU:C:1998:519, bod 37) anebo pravomoci přijímat donucovací opatření (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 30. září 2003, Anker a další, C-47/02, EU:C:2003:516, bod 61, jakož i ze dne 22. října 2009, Komise v. Portugalsko, C-438/08, EU:C:2009:651, bod 44).
- 109 Ve světle judikatury připomenuté v bodech 105 až 108 tohoto rozsudku je tedy třeba ověřit, zda činnosti svěřené notářům v maďarském právním řádu jsou přímo a specificky spjaté s výkonem veřejné moci.

- 110 Pokud jde o činnost vydávání platebních rozkazů, je nesporné, že se dotýká pouze nesporných a splatných peněžních nároků. Kromě toho se platební rozkaz vydaný notářem stává závazným až tehdy, pokud proti němu dlužník nepodá odpor. Úkon notáře tak předpokládá předchozí souhlas dlužníka.
- 111 Nelze tedy než konstatovat, že pravomoc notáře ve věcech vydávání platebních rozkazů, která je založena výlučně na shodné vůli věřitele a dlužníka a nezasahuje v případě neshody mezi oběma stranami do pravomocí soudu ohledně konstatování existence pohledávky, není přímo a specificky spjata s výkonem veřejné moci.
- 112 Na tento závěr nemá vliv tvrzení Maďarska ohledně nařízení č. 1896/2006. Z bodu 9 odůvodnění a článku 1 písm. a) tohoto nařízení totiž vyplývá, že se řízení o evropském platebním rozkazu týká pouze nesporných peněžních nároků. Podle čl. 18 odst. 1 uvedeného nařízení se navíc evropský platební rozkaz prohlásí za vykonatelný, pokud proti němu nebyl ve stanovené lhůtě doručen žádný odpor. Vydání evropského platebního rozkazu zavedeného nařízením č. 1896/2006 vykazuje tedy stejné znaky, jaké jsou uvedeny v bodě 110 tohoto rozsudku.
- 113 Ohledně nařízení výkonu platebního rozkazu je třeba uvést, že umožňuje, jak tvrdí Maďarsko, výkon pohledávky, která je předmětem platebního rozkazu, jenž se stal závazným poté, co proti němu nebyl podán odpor.
- 114 Taková vykonatelnost platebního rozkazu však není projevem toho, že má notář pravomoci, které by zahrnovaly přímou a specifickou účast na výkonu veřejné moci. Vyznačení doložky vykonatelnosti na platebním rozkazu, jenž se stal závazným, ze strany notáře sice znamená, že mu byla přiznána vykonatelnost, avšak ta spočívá na skutečnosti, že dlužník nepodal proti výkonu pohledávky odpor.
- 115 V případě úkolů vykonávaných v dědických věcech je třeba zdůraznit, že podle čl. 83 odst. 1 zákona o dědickém řízení může notář vydat pozůstalost s plným účinkem pouze za podmínky, že mezi dědici nepanují v tomto ohledu neshody, a v případě neshody musí podle čl. 85 odst. 1 tohoto zákona vydat majetek prozatímně a spor musí vyřešit soud v rámci dědické žaloby.
- 116 Vzhledem k tomu, že úkoly svěřené notáři v dědických věcech jsou tedy vykonávány na bázi konsensu a nezasahují v případě neshod mezi stranami do pravomoci soudu, nelze je jako takové považovat za přímo a specificky spjaté s výkonem veřejné moci.
- 117 Tento závěr nemůže být vyvrácen skutečností, že notář má podle tvrzení Maďarska pravomoc činit určité zajišťovací a přípravné úkony za účelem svolání jednání k projednání dědictví, jakož i možnost požadovat od různých veřejných orgánů předání určitých informací a dokumentů. V tomto ohledu je třeba upřesnit, že tato opatření mají ve vztahu k hlavnímu úkolu notáře, tedy k převodu pozůstalosti, vedlejší povahu (viz obdobně rozsudek ze dne 1. prosince 2011, Komise v. Nizozemsko, C-157/09, nezveřejněný, EU:C:2011:794, bod 83). Z bodů 115 a 116 tohoto rozsudku přitom vyplývá, že tuto činnost nelze považovat za činnost přímo a specificky spjatou s výkonem veřejné moci.
- 118 V případě notářských činností ve věcech notářské úschovy je třeba uvést, že nezahrnují výkon rozhodovacích pravomocí, jelikož úloha notářů se omezuje na ověření, že byly dodrženy zákonem požadované podmínky.
- 119 Pokud jde o činnost spočívající v sepisování veřejných listin o právních jednáních svěřenou notářům v maďarském právním řádu, je třeba zdůraznit, jak vyplývá z článku 112 zákona o notářích, že předmětem notářských zápisů jsou jednostranné závazky nebo dohody, které strany učinily či uzavřely dobrovolně. Úkon notáře tak předpokládá předchozí souhlas nebo shodnou vůli stran.

- 120 Soudní dvůr v tomto ohledu rozhodl, že činnost spočívající v sepisování veřejných listin o právních jednáních takto svěřená notářům jako taková nevykazuje přímou a specifickou spojitost s výkonem veřejné moci ve smyslu čl. 51 prvního pododstavce SFEU (viz obdobně zejména rozsudek ze dne 24. května 2011 Komise v. Belgie, C-47/08, EU:C:2011:334, bod 92).
- 121 Soudní dvůr kromě toho judikoval, že skutečnost, že daná činnost zahrnuje sepisování veřejných listin s takovými účinky, jako je důkazní síla a vykonatelnost, nemůže postačovat k tomu, aby tato činnost byla považována za přímo a specificky spjatou s výkonem veřejné moci ve smyslu článku 51 prvního pododstavce SFEU (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 1. ^{prosince} 2011, Komise v. Nizozemsko, C-157/09, nezveřejněný, EU:C:2011:794, bod 73 a citovaná judikatura).
- 122 K důkazní síle notářského zápisu o právním jednání je třeba doplnit, že se řídí právní úpravou dokazování zakotvenou občanským soudním řádem. Důkazní síla přiznaná určité listině právními předpisy tedy nemá přímý dopad na otázku, zda činnost zahrnující sepsání této listiny sama o sobě představuje přímou a specifickou účast na výkonu veřejné moci, jak vyžaduje judikatura (rozsudek ze dne 1. prosince 2011, Komise v. Nizozemsko, C-157/09, nezveřejněný, EU:C:2011:794, bod 74 a citovaná judikatura).
- 123 Jak navíc vyplývá především z čl. 195 odst. 6 a 7 občanského soudního řádu, je v případě veřejných listin stále možné předložit důkaz prokazující opak.
- 124 Nelze tedy tvrdit, že notářský zápis o právním jednání váže z titulu své důkazní síly bezpodmínečně soud při výkonu jeho posuzovací pravomoci, jelikož je nesporné, že soud přijímá rozhodnutí podle svého vnitřního přesvědčení a zohledňuje při tom veškeré skutečnosti a důkazy shromážděné v průběhu soudního řízení. Zásada volného hodnocení důkazů soudem je navíc zakotvena v článku 206 občanského soudního řádu (viz obdobně rozsudek ze dne 1. prosince 2011, Komise v. Nizozemsko, C-157/09, nezveřejněný, EU:C:2011:794, bod 76 a citovaná judikatura).
- 125 Vykonatelnost veřejné listiny o právním jednání není ani projevem toho, že by měl notář pravomoci, které zahrnují přímou a specifickou účast na výkonu veřejné moci. I když je veřejná listina vykonatelná připojením doložky vykonatelnosti k této listině notářem, spočívá tato vykonatelnost na vůli stran učinit právní jednání nebo uzavřít dohodu po ověření jejich souladu s právními předpisy notářem a přiznat jim uvedenou vykonatelnost (rozsudek ze dne 24. května 2011, Komise v. Belgie, C-47/08, EU:C:2011:334, bod 103).
- 126 Dále je nesporné, že nad rámec připojení doložky vykonatelnosti nehraje notář žádnou úlohu v souvislosti s nuceným výkonem aktu. V tomto ohledu tedy nemá žádnou vynucovací pravomoc.
- 127 Úvahy popsané v bodech 125 a 126 tohoto rozsudku se vztahují také na připojení doložky vykonatelnosti notářem v rámci výkonu pohledávek zaznamenaných v notářských zápisech o právních jednáních a v rámci výkonu formálních rozhodnutí notáře.
- 128 Ohledně tvrzení Maďarska vycházejícího z rozsudku ze dne 17. června 1999, Unibank (C-260/97, EU:C:1999:312), je nutné konstatovat, že věc, ve které byl vydán tento rozsudek, se netýkala výkladu čl. 51 prvního pododstavce SFEU, ale výkladu článku 50 Úmluvy ze dne 27. září 1968 o příslušnosti a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 1972, L 299, s. 32). Soudní dvůr navíc v bodech 15 a 21 uvedeného rozsudku rozhodl, že k tomu, aby se jednalo o „veřejnou listinu“ ve smyslu článku 50 této úmluvy, je nutné zapojení orgánu veřejné moci nebo jakéhokoli jiného subjektu oprávněného státem původu.
- 129 Pokud jde o argumenty tohoto členského státu, jež se týkají nařízení č. 44/2001 a nařízení č. 805/2004, Soudní dvůr již judikoval, že se tyto akty týkají uznávání a výkonu veřejných listin přijatých a vykonatelných v některém členském státě, a v důsledku toho nemají vliv na výklad čl. 51 prvního pododstavce SFEU (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 24. května 2011, Komise v. Belgie,

C-47/08, EU:C:2011:334, bod 120). Stejně tomu tak je i v případě nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1215/2012 ze dne 12. prosince 2012 o příslušnosti a uznávání a výkonu soudních rozhodnutí v občanských a obchodních věcech (Úř. věst. 2012, L 351, s. 1), jež nahradilo nařízení č. 44/2001.

- 130 Ohledně pravomocí notáře v oblasti předběžného zajištění důkazů je třeba zdůraznit, že cílem tohoto řízení je zajistit shromáždění důkazů, na jejichž získání má žadatel právní zájem, pro případ pozdějšího zahájení sporného řízení, které však nespadá do pravomoci notáře. Zákon o notářských nesporných řízeních tak stanoví, že předběžné zajištění důkazů nelze provést, pokud v dané věci probíhá občanskoprávní či trestní řízení. Pravomoci notáře v oblasti předběžného zajištění důkazů proto představují pomocné nebo přípravné činnosti ve vztahu k výkonu veřejné moci.
- 131 Stejně je tomu tak i v případě úkolů svěřených notáři v rámci řízení o ustanovení soudního znalce, jelikož tímto způsobem se postupuje tehdy, když konstatování nebo posouzení určité skutečnosti nebo jakékoli jiné důležité okolnosti pro žadatele vyžaduje zvláštní odborné znalosti. Stejně jako u předběžného zajištění důkazů nelze notáře v souladu s čl. 21 odst. 2 zákona o notářských nesporných řízeních žádat o ustanovení soudního znalce v případě, že ohledně otázky, pro kterou žadatel o dané opatření požaduje znalecký posudek, probíhá jiné soudní řízení, v němž je žadatel žalobcem či žalovaným, anebo pokud je proti němu vedeno trestní řízení.
- 132 V případě pravomoci notáře umořit ztracené, odcizené či zničené obchodovatelné cenné papíry a certifikáty, je třeba uvést, že v souladu s tvrzením Maďarska neznamena toto umoreni neplatnosti právního vztahu, na němž je tento titul založen, ve smyslu občanského práva, ale znamená pouze možnost vydat nový titul, který nahradí titul předchozí. Tato pravomoc notáře tedy nezahrnuje výkon rozhodovacích pravomocí.
- 133 Tento závěr nemůže být vyvrácen okolností, že notář může osobě nebo subjektu, které jsou povinny uhradit peněžní částku na základě ztraceného, odcizeného či zničeného titulu, nařídít, aby platbu na jeho základě neprovedla, a případně uložit částku, která se mezitím stala splatnou, do soudní úschovy. Tato opatření mají totiž vedlejší a nezbytný charakter ve vztahu k hlavní úloze notáře popsané v předchozím bodě tohoto rozsudku.
- 134 Pokud jde o činnosti spočívající ve zrušení registrovaného partnerství, je třeba uvést, že podle článků 36/A až 36/D zákona o notářských nesporných řízeních má notář pravomoc zrušit registrované partnerství pouze v případě, že o to oba partneři společně a svobodně požádají, že žádný z registrovaných partnerů nemá dítě, vůči němuž oba partneři společně plní vyživovací povinnost a že partneři se vzájemně dohodli o otázkách vzájemné vyživovací povinnosti, užívání společného obydlí a rozdělení společného majetku partnerství, přičemž projednání ostatních případů zrušení registrovaného partnerství spadá do pravomoci soudů.
- 135 Nelze tedy než konstatovat, že pravomoc notáře ve věcech zrušení registrovaného partnerství, která je založena výlučně na vůli stran a nezasahuje v případě neexistence jejich dohody do pravomocí soudu, nevykazuje přímou a specifickou spojitost s výkonem veřejné moci (viz obdobně rozsudek ze dne 10. září 2015, Komise v. Lotyšsko, C-151/14, EU:C:2015:577, body 68 až 70).
- 136 V případě zápisu údajů do registru prohlášení o partnerství, jakož i do národního registru manželských smluv a národního registru dohod o partnerství již Soudní dvůr rozhodl, že činnosti, které jsou spjaty se zveřejněním aktů, neznamenaají přímý a specifický výkon veřejné moci notářem (viz obdobně rozsudek ze dne 24. května 2011, Komise v. Lucembursko, C-51/08, EU:C:2011:336, bod 113).

- 137 Pokud jde o určování nástupnictví v případě úmrtí fyzických osob nebo zrušení právnických osob, které učinily prohlášení do rejstříku zástav, jakož i úschovu aktů a uložení peněz, cenností a obchodovatelných cenných papírů, je třeba konstatovat, že Maďarsko nepředkládá žádný argument s konkrétním cílem prokázat, že tyto činnosti jsou spjaté s výkonem veřejné moci ve smyslu čl. 51 prvního pododstavce SFEU.
- 138 Samotné Maďarsko navíc uznává, že činnost spočívající v uchovávání aktů v elektronických archivech není spjata s výkonem veřejné moci ve smyslu tohoto ustanovení.
- 139 Konečně ke zvláštnímu postavení notářů v maďarském právním řádu postačí připomenout, že otázku, zda tyto činnosti spadají do působnosti výjimky upravené v čl. 51 prvním pododstavci SFEU, je třeba posuzovat právě z hlediska povahy samotných předmětných činností, a nikoli z hlediska tohoto postavení jako takového (rozsudek ze dne 1. prosince 2011, Komise v. Nizozemsko, C-157/09, nezveřejněný, EU:C:2011:794, bod 84).
- 140 Za těchto podmínek je nutné dospět k závěru, že notářské činnosti, tak jak jsou k okamžiku uplynutí lhůty stanovené ve druhém doplňujícím odůvodněném stanovisku definovány v maďarském právním řádu, nejsou spjaté s výkonem veřejné moci ve smyslu čl. 51 prvního pododstavce SFEU.
- 141 Je tedy třeba konstatovat, že podmínka státní příslušnosti požadovaná maďarskou právní úpravou pro přístup k povolání notáře představuje diskriminaci na základě státní příslušnosti zakázanou článkem 49 SFEU.
- 142 S ohledem na všechny předcházející úvahy musí být učiněn závěr, že žaloba Komise je důvodná.
- 143 Je proto třeba určit, že Maďarsko tím, že pro přístup k povolání notáře stanovilo podmínku státní příslušnosti, nesplnilo povinnosti, které pro něj vyplývají z článku 49 SFEU.

K nákladům řízení

- 144 Podle čl. 138 odst. 1 jednacího řádu Soudního dvora se účastník řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Vzhledem k tomu, že Komise požadovala náhradu nákladů řízení a Maďarsko nemělo ve věci úspěch, je důvodné posledně uvedenému uložit náhradu nákladů řízení.
- 145 Podle čl. 140 odst. 1 téhož řádu nesou členské státy, které vstoupily do řízení jako vedlejší účastníci, vlastní náklady řízení. Česká republika tedy ponese vlastní náklady řízení.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (první senát) rozhodl takto:

- 1) Maďarsko tím, že pro přístup k povolání notáře stanovilo podmínku státní příslušnosti, nesplnilo povinnosti, které pro něj vyplývají z článku 49 SFEU.**
- 2) Maďarsku se ukládá náhrada nákladů řízení.**
- 3) Česká republika ponese vlastní náklady řízení.**

Podpisy.